

REFERAT 2020

IT-ARKITEKTURRÅDET

Dato: 25-11-2020 09:30

Sted: Via Teams

Mission

KL bidrager til at udvikle og fastholde et stærkt lokalt demokrati. KL varetager kommunernes fælles interesser og er kommunernes samlede forhandlingsorganisation, videnscenter og forum for fælles initiativer og beslutninger.

Vision

KL opnår, med et helhedsperspektiv på opgaveløsningen, indflydelse og resultater på kommunernes vegne, til gavn for borgerne og samfundet.

Deltagerliste	3
1. Siden sidst	5
2. Drøftelsessager	6
2.1. Nyt fra Udvalget for Arkitektur og Standarder	6
2.2. DUPLA - ny distributionsplatform i Skatteforvaltningen.....	7
2.3. Kommunernes omstilling til Næste generation Digital Post	8
2.4. Drøftelse af løsningsskitse for synkronisering af Sundhedsvæsenets Organisationsregister (SOR) og Støttesystem Organisation	10
2.5. Gateway: Kommende arkitektur på infrastrukturen	11
2.6. Tema: Evaluering ved overgang til ny strategiperiode - Resultat af effektmåling af den fælleskommunale rammearkitektur	13
2.7. Dialog med KL's direktion.....	15
2.8. Tema 'Evaluering ved overgang til ny strategiperiode' - Resultat af evaluering af rammearkitekturpuljen.....	15
2.9. Tema: Evaluering ved overgang til ny strategiperiode - Beretning om It- Arkitekturrådets virke i perioden 2016-2020	16
2.10. Samtykke: Økosystem og Proof of Concept.....	17
2.11. Fuldmagtsløsning til NemLog-In	18
2.12. Arkitekturrapport vedrørende Sygesikring.....	20
2.13. Afrapportering fra Arkitekturboards møder i oktober 2020	20
3. Eventuelt	22

Deltagerliste

Deltagere

It-Arkitekturrådets medlemmer:

- **Ghita Thiesen**, Kontorchef, Digitalisering og Teknologi, KL
- **Henrik Brix**, It- og digitaliseringschef i Favrskov Kommune
- **Camilla Staal Axelsen**, Stabschef, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Odense Kommune
- **Eva Minke Andersen**, IT- og Digitaliseringschef, Aabenraa Kommune
- **Bo Fristed**, Chief Innovation Officer, chef for Center for Innovation, Digitaliseringschef i Kultur og Borgerservice området, Århus Kommune
- **Niels Rygaard**, Kontorchef for It og digitalisering i Ældre- og Handicapforvaltningen, Aalborg Kommune
- **Ralf Klitgaard Jensen**, Direktør for Børn & Læring og Sundhed & Omsorg, Stevns Kommune (til kl. 14:30)
- **Lars Vraa**, Chefarkitekt, KOMBIT
- **Pia Færch**, Kontorchef, Digitalisering og Teknologi, KL (til kl. 15:10)
- **Caroline Hegelund**, Leder af KLs Innovations- og Teknologienhed, KL (fra kl. 13:00)

Andre deltagere:

- **Vibeke Normann**, KL (Sekretariat)
- **Rune Reimann Petersen**, KL
- **Zahra Al-Asfoor**, KL (Referent)
- **Karen Rahbek**, Kontorchef for kontor for strategi og analyse & Kontor for Forvaltningsrelationer, Koncern IT, Københavns Kommune (substitut for Mette Harbo)

Gæster:

- **Christian Harsløf**, KL
- **Carsten Nydam-Rønved**, Odense Kommune
- **Asbjørn Flyger Lauwersen**, Digitaliseringsstyrelsen
- **Christian Plaschke**, Digitaliseringsstyrelsen
- **Momme Nommensen**, Digitaliseringsstyrelsen
- **Elin Claesson**, Digitaliseringsstyrelsen
- **Thomas Gundel**, Digitaliseringsstyrelsen
- **Jørgen Pedersen**, Udviklings- og Forenklingsstyrelsen
- **Pia Vendelbo Danielsen**, Udviklings- og Forenklingsstyrelsen
- **Kaare Pedersen**, Peak Consulting A/S
- **Jan Dynnesen**, KOMBIT
- **Tom Bøgeskov**, KOMBIT
- **Jan Kjellerup**, KOMBIT

- **Henrik Mynderup**, KOMBIT
- **Frank Ivens de Carvalho**, KOMBIT
- **Laurits Peter Abildgaard Nielsen**, KOMBIT
- **Thomas Rieneck**, KOMBIT
- **Mette Jespersen**, KOMBIT
- **Anders Lilienfryd Holte**, KL
- **Anne Kathrine Fjord-Marschall**, KL
- **Ken Rindsig**, KL
- **Pernille Christensen**, KL
- **Poul Erik Kristensen**, KL
- **Jakob Eiby**, KL
- **Torben Mathiesen**, KL
- **Peter Falkenberg**, KL
- **Peter Thrane**, KL

Afbud

Mette Harbo, Københavns Kommune

1. Siden sidst

Ghita Thiesen bød velkommen til mødet og til Karen Rahbek, som helt ekstraordinært deltog i stedet for Mette Harbo.

Karen kommer fra Koncern IT i Københavns Kommune og er kontorchef for 'Kontor for Strategi og analyse', som bl.a. koordinerer på tværs af kommunen ift. de fællesoffentlige digitaliseringstiltag og systemer fra KOMBIT. Karen er også kontorchef for 'Kontor for Forvaltningsrelationer', som har ansvaret for at sikre et godt samarbejde mellem Koncern IT og forvaltningerne.

Ghita orienterede om Kommunernes Digitaliseringsprogram 2021-2025 og de underliggende 6 delprogrammer. Arbejdet skrider planmæssigt frem, og delprogramstyregrupper med repræsentanter for KL, KOMBIT og kommuner er ved at blive nedsat. De kommunale repræsentanter vil være på direktørniveau.

Desuden informerede Ghita om, at der den 26. november ville være en præsentation af foranalysen til tværgående datastrategi på et webinar, som indgår i rækken af meetups, som KL/KOMBITs Videncenter afholder.

Ghita orienterede om et nyt teknologisamarbejde – GovTech Midtjylland – som er indgået mellem Region Midt og kommunerne i regionen.

Samarbejdet er forankret i Aarhus og ledes af Bo Fristed.

Bo fortalte, at samarbejdet og arbejdsfællesskabet har fokus på afdækning og implementering af ny teknologi. GovTech Midtjylland ønsker at skabe en struktur, som kan forholde sig til nye teknologier, og som kan stille relevante krav til leverandører af teknologiske løsninger.

Et første tema er IoT-løsninger, som mange offentlige organisationer allerede ser store potentialer i. På sigt vil GovTech Midtjylland også beskæftige sig med felter som Artificial Intelligence/Machine Learning, robotter, droner, Virtual Reality/Augmented Reality og andre kendte eller kommende teknologier. Bo informerede desuden om, at GovTech Midtjylland åbner 1. januar, og at der bliver et tæt samarbejde med KL/KOMBITs Videncenter især ift. teknologiradaren.

2. Drøftelsessager

2.1. Nyt fra Udvalget for Arkitektur og Standarder

SAG-2019-04651 Line Laudrup

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- tager status til efterretning

Drøftelse

Christian Plaschke orienterede rådet om status for arbejdet med arkitektur i den nye fællesoffentlige strategiproces. Christian fortalte, at arbejdet med at udvikle den næste fællesoffentlige digitaliseringsstrategi er godt i gang, men at det endnu er for tidligt at kende indholdet. Dog er det hensigten med det igangsatte arbejde, at det skal bygge videre på eksisterende indsatser og fastholde og udvikle den stærke danske tradition for fællesoffentligt samarbejde. Desuden orienterede Christian om, at strategiprocesen hidtil har handlet om at samle input fra interessenterne ift. behov. Herefter starter en proces med at udforme konkrete initiativer i samarbejde med KL, Danske Regioner og andre ministerier. Christian fortalte, at planen er at lande en strategi ifm. økonomiforhandlinger for 2022. I forhold til det fællesoffentlige it-arkitektursamarbejde fortalte Christian, at Digitaliseringsstyrelsens tilgang er at arbejde efterspørgselsdrevet ift. forretningsområderne. Christian præsenterede et overblik over allerede eksisterende produkter, så som referencearkitekturer, metoder, vejledninger og FDA-styring. Produkterne opdateres jævnligt og anvendes i fællesoffentlige digitaliseringsprojekter. Christian orienterede om, at den nye strategi vil gælde fra 2022, og indtil da fortsætter arbejdet med den nuværende. Der er afsat godt 15 mio. til at fortsætte de fællesoffentlige digitale samarbejde i 2021. På arkitekturområdet er fokus i 2021 på stærkere formidling, nye produkter især ifm. samtykke, sammenhængende arkitekturløsninger og drift af allerede aftalte aktiviteter. Slutteligt fortalte Christian, at der er nedsat en fællesoffentlig arbejdsgruppe, som er ved at udarbejde et fagligt oplæg til Udvalget for Arkitektur og Standarder om det fremtidige fællesoffentlige arkitektursamarbejde. Visionen er, at fælles arkitektur for digitalisering på sikker vis skal understøtte tværgående processer og effektiv deling af data på tværs af myndigheder samt mellem den offentlige og den private sektor. Målet er, at borgerne og virksomhederne oplever en service, der er effektiv, sammenhængende, transparent og målrettet den enkeltes behov samt understøtter innovation, vækst og udvikling i samfundet.

Rådet tog status for strategiprocessen til efterretning og understregede vigtigheden af arkitekturarbejdet til at skabe et solidt og sammenhængende fundament, som vi i Danmark kunne bygge gode løsninger på. Desuden pointerede rådet, at for at sænke barrieren for anvendelsen af Fælles Digital Arkitektur (FDA), skulle produkterne gøres mere praksisnære samt nemmere at kravstille ud fra, og at FDA generelt bør være mere forpligtende at følge for den offentlige sektor i Danmark. Christian supplerede med, at der pt. ikke er lovhjemmel til at gøre anvendelsen af FDA obligatorisk, og der ikke er planer herom. Dog stræber Digitaliseringsstyrelsen efter at gøre det attraktivt at følge anbefalingerne i FDA samt sikre at den følges gennem politiske aftaler og bedre formidling. Hertil kommenterede rådet, at lovgivning ikke burde være nødvendigt, men at man også i det fællesoffentlige arbejde moralsk har en forpligtelse til at binde hinanden på at anvende FDA for at opnå de indlysende fordele ved. Om ikke andet bør det som minimum ske ved at følge eller forklare arkitekturvalg der træffes i alle større investeringer i dele af det digitale økosystem. Desuden var der enighed om, at arkitekturen gerne må være sektorspecifik, men at den fælleskommunale og fællesoffentlige rammearkitektur skal spille sammen og fremstå som et hele, også formidlingsmæssigt, men med plads til, at sektorerne har et vist råderum til selvbestemmelse. Ghita nævnte, at KL og Digitaliseringsstyrelsen samarbejder om arkitekturarbejdet i mange sammenhænge og på flere niveauer, og at rammearkitekturprodukterne løbende tilpasses hinanden, så kommuner og leverandørmarkedet ved, hvad de skal rette sig efter.

2.2. DUPLA - ny distributionsplatform i Skatteforvaltningen

SAG-2020-05388 Ken Rindsig

Indstilling

Det indstilles at It-Arkitekturrådet:

- tager orienteringen til efterretning
- giver indledende tilkendegivelser om muligheder og udfordringer ved overgangen til en moderne distributionsplatform i skatteforvaltningen, herunder interessen i at indgå i arbejdet hermed

Drøftelse

Ken Rindsig gav en kort indledning om baggrunden for sagen, hvor han fortalte, at skatteforvaltningen henvendte sig til KL for en dialog om at igangsætte en større indsats for at udnytte potentialerne i DUPLA. It-Arkitekturrådet vurderes derfor som et godt forum for skatteforvaltningen til at fortælle om platformen.

Jørgen Pedersen fortalte kort, at Udviklings- og Forenklingsstyrelsen oplever stigende efterspørgsel på data fra både private og det offentlige, herunder kommunerne. De eksisterende udvekslingsløsninger og adgange til data er forskellige, og mange er teknisk forældede. Desuden er der utydelige processer, hvilket giver en række udfordringer.

Med etablering af DUPLA ser Udviklings- og Forenklingsstyrelsen nu mulighed for en større indsats med henblik på en konsolidering af dataudveksling med udgangspunkt i en tidssvarende platform.

Herefter præsenterede Pia Vendelbo Danielsen distributionsplatformen DUPLA, hvor transaktioner bliver logget centralt, og hvor der blandt andet er et aftalemodul. Desuden fortalte Pia, at DUPLA giver mulighed for, at kommunernes forskellige løsninger kan integrere direkte til data, hvilket kan erstatte fx skærmopslag, som anvendes i mange tilfælde i dag. Det giver mulighed for mere effektive løsninger for kommunerne. Under præsentationen blev der stillet spørgsmål om, hvorvidt Databanken er definitivt nedlagt. Pia svarede, at nye services vil blive etableret som API'er direkte på skatteforvaltningens kildesystemer, og at integrationen til Databanken, som pt. er datakilde på de services, som er tilgængelige. efter planen bliver nedlagt over tid.

Rådet tog orienteringen til efterretning og spurgte til, hvor man i kommunerne kan anvende DUPLA, og hvilke udviklingsperspektiver, der er. Der var aktuelt usikkerhed om og manglende overblik over, hvor data fra DUPLA kunne anvendes, og hvilken kobling, der var til Serviceplatformen. Der var derfor enighed om, at der er behov for at analysere, hvor man kan anvende data, og hvilke løsninger er impliceret. KOMBIT supplerede med, at der allerede pågår en dialog med projektet i Udviklings- og Forenklingsstyrelsen om snitfladerne til Serviceplatformen for at sikre, at det nødvendige datagrundlag trækkes fra DUPLA og at projektet er højt prioriteret i KOMBIT.

Pia Vendelbo Danielsen tilføjede, at den videre proces er at etablere et samarbejde med nogle udvalgte kommuner, som kan være med til at kvalificere hovedområder med potentiale. Arkitekturrådssekretariatet ville vende tilbage med bud på kommuner, der ønsker at indgå i samarbejdet. Slutteligt tilkendegav rådet, at genbrugstankegangen i DUPLA er rigtig god.

2.3. Kommunernes omstilling til Næste generation Digital Post

SAG-2019-05662 Jan Kjellerup

Indstilling

Projektet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- drøfter og giver input til, hvordan KL og KOMBIT bedst kan hjælpe kommunerne i omstillingen til Næste generation Digital Post (NgDP).

Drøftelse

Jan Kjellerup fortalte rådet, at i forbindelse med, at al post skal omlægges til at bruge den nye fællesoffentlige løsning til afsendelse og modtagelse af Digital Post, er KOMBIT i gang med at omlægge eksisterende snitflader og etablerer KOMBIT-snitflader til modtagelse af Digital Post. Jan meddelte rådet, at det ikke kan forventes, at alle postafsendende systemer vil være omlagt til at kunne sende i det nye MeMo-format pr. 5. august 2021. KOMBIT har god dialog med IBM om udvikling af de nødvendige snitflader på Serviceplatformen og forventer at melde klar til test maj 2021. Planen er derfor, at når NgDP går live august 2021, vil KOMBIT stille nye snitflader til SEND og MODTAG post til rådighed for omlagte fagsystemer, samt sikre integration til NgDP for endnu ikke klargjorte fagsystemer i 2 år ved at omlægge eksisterende snitflade til at kalde en særlig transitionskomponent, som Digitaliseringsstyrelsen stiller til rådighed. Herefter opsummerede Jan de kommunale behov samt ønsker til KOMBITs rolle. Jan meddelte bl.a., at KOMBIT vil sørge for kommunal inddragelse i projektet, og fortalte, at MeMo-formatet er interessant for kommunerne, da det giver mange muligheder, bl.a. ift. økonomi. Desuden fortalte Jan, at KOMBIT var i gang med udkast til en tilslutningsaftale som forslag til, hvordan leverandørstyring og rammekontrakter kan indgås på kommunernes vegne.

Anders Lilienfryd Holte informerede rådet om, at KL forbereder et projekt til understøttelse af kommunernes strategi for omlægning og udnyttelse af det nye MeMo-format, da KL vurderer, at der er behov for en fælleskommunal indsats vedrørende MeMo. Projektet skal beskrive forretningsbehov i forbindelse med opmærkning af post samt prioritering af forsendelserne. Desuden vil projektet facilitere fælleskommunal Best Practice på området og lave fælles aftaler og standarder på tværs af sektorerne.

Rådets medlemmer tilkendegav deres støtte og fulde opbakning til projektet, som de så som afgørende for at realisere potentielle gevinster ved NGDP. Desuden udtrykte rådet opbakning til at KOMBIT går forrest med anvendelsen af MeMo og viser vejen frem. Hertil tilføjede Jan, at der i bilagsmaterialet indgår et roadmap for projektet. Desuden mente rådet, at KLs støtte er vigtig, og at rådet desuden så en fordel i at omlægge KOMBITs systemer, men rådet påpegede også, at kommunerne er afhængige af tidsplanerne og prioriteringer for de pågældende løsninger. Jan meddelte, at en endelig tidsplan for etablering af de nye postsnitflader vil blive meldt ud medio januar 2021, hvor

kommunerne vil få endeligt tilsagn om, hvorvidt de nye snitflader vil stå klar til august 2021.

Rådet viste desuden stor opbakning til MeMo-projektet i KL og så det som vigtig især i forhold til standardisering og fælles aftaler med andre offentlige parter.

Rådet fortalte om flere udfordringer på området, når der modtages ikke opmærket post fra offentlige myndigheder. Pia Færch forsikrede, at KL-projektet vil fokusere på, at MeMo-formatet standardiseres og bruges på tværs af sektorer. Slutteligt mente rådet, at ved anvendelse af et standardiseret MeMo-format vil der være mulighed for afkobling af kompleksitet og brug af business intelligence, som projekterne kan arbejde videre med.

2.4. Drøftelse af løsningskitse for synkronisering af Sundhedsvæsenets Organisationsregister (SOR) og Støttesystem Organisation

SAG-2017-01594 Dan Bjørneboe

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- drøfter foranalysen og herunder vurderer løsningskitsen
- drøfter kommunernes parathed i forhold til at bruge og løbende vedligeholde en synkroniseret organisationskomponent
- vurderer behovet for en indsats nu-og-her og på længere sigt som del af en fællesoffentlig indsats

Drøftelse

Poul Erik Kristensen orienterede kort rådet om baggrunden for ønsket om en synkronisering af Sundhedsvæsenets Organisationsregister (SOR) og Fælles Kommunal Organisation. Herefter præsenterede Henrik Mynderup løsningskitsen for synkroniseringen af SOR og Fælles Kommunal Organisation. Løsningskitsen bygger på at mappe SOR og den kommunale organisation, kombineret med en sikret synkronisering af ændringer på tværs. Løsningen skal sikre integrationer mellem den fælleskommunale adgangsstyring, fælleskommunal organisation, fælleskommunalt klassifikationssystem og SOR. Herefter viste Henrik en løsning, hvor det er sikret, at det er de rigtige data, der oprettes.

Rådet var positivt indstillet over for løsningen, som vil overflødiggøre mange manuelle arbejdsgange. Rådet stillede nogle afklarende spørgsmål: Hvem vil være anvendere af systemet? Og hvad er tidsplanen? Henrik svarede, at det er kommunale medarbejdere, som har de rette adgangskrav og

rettigheder, der bliver anvendte af løsningen. Han tilføjede, at arbejdet med sundhedsorganisationskatalog og jobfunktionsroller var gået i gang.

Vedrørende tidsplanen mente Henrik, at udviklingen af løsningen tager omkring et halvt år. Poul Erik fortalte supplerede, at påbegyndelsen af udviklingen besluttes i forbindelse med økonomiforhandlingerne vedrørende 2022, da løsningen ikke er begrænset til det kommunale område, men også vedrører det statslige. Han skønnede, at en løsning kunne være klar ved årsskiftet 2021/2022. Rådet fremhævede, at det for kommunerne bliver tidsmæssigt ret presset, og at kommunerne har brug for at få opdateringen fra Fælles Kommunal Organisation (FK-Org) til SOR inden Q3 2021 af hensyn til implementeringen af Samlet Patientoverblik. Er løsningen klar inden da, vil kommunerne undgå manuelle opdateringer og work-arounds i det nuværende set-up, for bagefter at overgå til FK-Org med automatisk update af SOR. Rådet lagde derfor stor vægt på, at projektet prøvede at finde en vej til at få løsningen færdigudviklet, implementeret og i drift senest Q3 2021.

Rådet bad desuden om at få uddybet koblingen til Medcom, Sundhedsvæsenets Elektroniske Brugerstyring (SEB) og Fælles Udbud og Udvikling af Telemedicin (FUT). Henrik svarede, at eftersom SEB var brugerrettet, var den ikke en del af løsningen. FUT havde til gengæld mulighed for at registrere data i løsningen, om end ikke automatisk, da det var uden for scope. Hvad angik Medcom, modtager de allerede data fra SOR. KOMBIT havde ikke tænkt sig at være mere involveret end at sikre at data i SOR var opdaterede. Poul Erik supplerede, at Medcom havde haft løsningskitsen til review og var tilfredse med den, eftersom den ville afhjælpe nogle manuelle udfordringer. Rådet tilføjede, at det var godt, at der nu tænkes i at binde infrastrukturer bedre sammen.

Rådet spurgte desuden om kommunerne skulle kontakte leverandører i forbindelse med implementering af løsningen. Henrik fortalte, at det ikke var relevant, da de allerede modtager data fra KOMBIT.

Slutteligt meldte Københavns Kommune sig klar til at deltage i en pilot, men havde brug for at få indkredset opgaver og tidsforbrug.

2.5. Gateway: Kommende arkitektur på infrastrukturen

SAG-2019-05662 Pernille Christensen

Indstilling

Projektet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager orienteringen til efterretning

Drøftelse

Pernille Christensen gav en kort status for den kommende arkitektur på infrastrukturen for en tværsektoriel infrastruktur (Gateway) for deling af sundheds- og ældredata. Pernille fortalte, at arkitekturrapporten om løsningen på nuværende tidspunkt er i kommunal høring. Herefter præsenterede Pernille projektets visioner med fokus på at kommunernes fagsystemer skal indberette Fælles Sprog III-data på en standardiseret måde, så data kan deles både på tværs af kommuner, med deres samarbejdspartnere samt at løsningen understøtter høj datakvalitet. Løsningen ønskes at være generisk, og desuden skal det være enkelt at tilgå data og vedligeholde adgangen for leverandører.

Pernille fortalte, at fokus ikke alene er på ledelsesinformation (sekundær brug af data), men at løsningen også skal kunne dække primær anvendelse på sigt (dvs. brug til behandling af borgeren). Hun fortalte, at løsningen bygger på den internationale standard HL7 FHIR. Pernille meddelte også, at et væsentligt succeskriterie for projektet er straksvalidering – dvs. at valideringen allerede sker ved indberetningen. Hertil præsenterede Pernille de regler, som valideringen af indberetning skal følge, og som er baseret på FSIII. Pernille meddelte, at ud fra en vurdering af tekniske og funktionelle krav til gatewayløsningen, er FUT-infrastrukturen blevet valgt.

Endelig fortalte Pernille, at eftersom der var tale om system-system integration, ville kommunerne ikke blive direkte involveret. Men i og med, at der vil blive stillet krav til registrering af data, vil der være påvirkning i kommunernes EOJ-systemer, hvis leverandørerne ikke allerede følger FSIII, eller hvis der forekommer forkerte indberetninger. Pernille supplerede med at fortælle, at udvikling og etablering af gatewayen indeholder end2end-test, hvor pilotkommuner fordelt på de enkelte EOJ-systemer vil blive inddraget.

Rådet tog orienteringen til efterretning. Rådet udtrykte bekymring over kvaliteten af FSIII-data hos kommunerne kombineret med straksvalideringen, da konsekvenserne kan blive uoverskuelige for den enkelte medarbejder, hvis valideringen viser sig at give udfordringer. Pernille mente, at det var vigtigt at have værktøjer til at validere data, således at data med dårlig kvalitet ikke bliver sendt videre. Tillige var Pernille indforstået med, at straksvalidering vil kræve en ekstra indsats af kommunerne, og at der skal mere fokus på datakvalitet. Pernille kunne godt forstå, at der var nervøsitæt ift. kvaliteten af FSIII-data og påpegede, at projektet gjorde en del ud af at fortælle dataaftagere, at de ikke skulle forvente data af bedste kvalitet fra dag et, men at dette var målet på sigt, da FSIII har lagt et godt grundlag. Desuden var projektet i gang med at udarbejde indberetningsvejledninger.

Rådet spurgte til tidshorizonten for projektet, samt hvordan løsningen tænkes ift. andre borgerdata, SAPA, Samlet Patiensoverblik og Borgerblik. Pernille svarede, at løsningen burde stå klar med udgangen af 2021, og gerne skulle indgå i leverandørernes release i Q3 2021. Angående

sammenhæng til andre borgerdata, var det ikke tænkt ind i projektet, men skal efterfølgende drøftes. Pia Færch tilføjede, at der er stor opmærksomhed på at finde en god løsning med hensyn til sammenhængen mellem de forskellige overbliksløsninger, men at udfordringen endnu ikke er fundet.

Rådet bakkede op om valget af FUT-infrastrukturen og spurgte om projektet vil kontakte leverandørerne. Pernille informerede om, at leverandørerne er i gang med en løsningsbeskrivelse, og at projektet vil aftale en kommende proces med leverandørerne. Pernille tilføjede, at finansiering af udvikling af og tilslutningen til løsningen sker gennem blokmidler.

Slutteligt tilføjede Vibeke Normann, at fristen for kommentarer til arkitekturrapporten om Gateway er den 9. december. Rådet ville gerne have forlænget fristen til den 16. december, hvilket Pernille accepterede.

2.6. Tema: Evaluering ved overgang til ny strategiperiode - Resultat af effektmåling af den fælleskommunale rammearkitektur

SAG-2018-02496 Vibeke Normann

Indstilling

Projektet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- Drøfter resultaterne af effektmålingen, herunder giver forslag til aktiviteter, der bør indgå i det kommende arkitekturprogram som konsekvens af analysens konklusioner

Drøftelse

Kaare Pedersen fra Peak Consulting præsenterede hovedtendenserne i effektmålingen af den fælleskommunale rammearkitektur. Effektmålingen er baseret på en spørgeskemaundersøgelse gennemført i august 2020 med en svarprocent på henholdsvis 82 for kommuner og 47 for leverandører/konsulenthuse.

De 10 hovedtendenser, som Peak Consulting havde identificeret pegede på højt kendskab til den fælleskommunale rammearkitektur, men mindre ift. de operationelle dele af rammearkitekturen. Desuden synes interessenterne, at der er høj relevans og kvalitet af indhold, men at der fortsat er forbedringsmuligheder. Kommunernes anvendelse af rammearkitekturen er mere på princip-niveau end i praksis. Alligevel er der en stigende oplevelse af genbrug, og rammearkitekturen har haft positiv effekt på integrationer. Desuden viser undersøgelsen, at der er sket kvalitetsforbedringer ved anskaffelser, mens det er ikke blevet mere effektivt at anskaffe it. Kaare fortalte, at undersøgelsen viser, at aktørerne kan finde relevant information,

som dog kunne forbedres med praksisnære vejledninger og bedre overblik og indsigt for forskellige målgrupper. Kaare pegede endvidere på, at der endnu ikke kan påvises øget konkurrence og flere leverandører på markedet som følge af rammearkitekturen. Det viser, at den langsigtede intention om at det skal blive lettere for mindre og mellemstore leverandører at komme ind på markedet endnu ikke er nået. Kaare sluttede af med at anbefale at være tålmodig med implementeringen af rammearkitekturen og dens effekt i samfundet, da det er en lang rejse.

Rådet udtrykte tilfredshed med, at KL ved ekstern hjælp har gennemført en undersøgelse og en grundig evaluering af rammearkitekturens effekt i kommunerne og hos leverandørerne. Rådet spurgte, om Kaare kunne fortælle mere om størrelsen af de leverandører, der var skeptiske over for, at rammearkitekturen havde en positiv effekt på integrationer. Kaare kunne ikke give et bud.

Rådet ville gerne komme tætte på at forstå, om rammearkitekturen havde skabt grobund for at små leverandører havde bedre mulighed for at komme ind på markedet. Kaare svarede, at man ikke kan udelukke, at der er en tendens hertil, selvom leverandørerne var mindre tilbøjelige til at svare positivt herpå ift. basismålingen for 4 år siden. Rådet pegede på, at resultatet kunne indikere, at de store leverandører beskytter deres marked. Desuden mente rådet, at det ikke nødvendigvis er den fælleskommunale rammearkitektur, som er grunden til, at leverandører bliver skåret af markedet, men at det kan skyldes mange andre faktorer - blandt andet det høje sikkerhedsniveau, som kræves for løsningerne og kompleksiteten i den kommunale forretning.

Christian Harsløf pointerede, at der det kræver meget at levere it-løsninger til det offentlige, hvilket kan gøre det sværere for mindre leverandører at leve op til kravene. Rammearkitekturen og infrastrukturen kan derfor opfattes som årsag til, at leverandørerne bliver holdt ude af markedet, selvom det ikke er tilfældet. Tværtimod er rammearkitekturens generiske produkter og infrastrukturens tilgængelighed netop på sigt tænkt som et middel til at hjælpe andre end de relativt få store leverandører ind på det kommunale marked. Rådet mente, at flerleverandørmarkedet til dels kunne styrkes ved en kommunikationsindsats og et kompetenceløft. I den forbindelse anbefalede rådet at opdele respondenterne i små og store leverandører, således at indsatsen bedre kunne målrettes, samt at man fik bedre granulering af resultatet. Ghita fortalte supplerede, at en sådan opdeling af datagrundlaget nok ville være mulig, men at det vil kræve en manuel gennemgang af data. KL vil ved fremtidige spørgeskemaundersøgelser fremover være mere opmærksom på at klassificere leverandørerne efter størrelse, hvor det er relevant. Desuden var der en drøftelse i rådet om, hvordan man kan gøre rammearkitekturen mere praksisnær, operationel og nemt at anvende. Der

var enighed om, at dette skal undersøges nærmere for at finde ud af, hvad kommunerne og leverandørerne mente med deres besvarelser. Rådet mente, at der bør være en større kommunikationsindsats om, hvad den fælles kommunale rammearkitektur er, samt hvordan den kan anvendes. Herunder, at koblingen til infrastrukturen fremhæves. Det er ligeledes vigtigt, at der udvikles konkrete og genbrugelige produkter og løsninger, som er baseret på rammearkitekturen. Christian Harsløf var enig i, at rammearkitekturen skulle være konkret, før den kan anvendes, men mente, at det er en kontinuerlig opgave at gøre den tilpas konkret. Jo flere steder rammearkitekturen anvendes, jo nemmere vil det også blive at beskrive det konkrete. Flere af de komponenter, der bruges, kan genbruges netop fordi de er bygget efter nogle fælles arkitekturprincipper. Christian mente, at Borgerblikket var en god udkrystallisering af genbrug, men fremhævede også potentialet i infrastrukturen, som er muliggjort af rammearkitekturarbejdet.

Rådet mente, at der var vigtigt at nuancere billedet af rammearkitekturens anvendelse, grænser og formål, samt hvilken rolle rammearkitekturen skal spille. Tillige mente rådet, at formidling af den konkrete udmøntning af rammearkitekturen i blandt andet byggeblokke og fysisk infrastruktur (den fælleskommunale infrastruktur) skal forbedres.

Endelig rejste rådet en bekymring om, at leverandører og kommuner kan have svært ved at forholde sig til både den fællesoffentlige og fælleskommunale rammearkitektur. I den forbindelse fremhævede Ghita, at den fælleskommunale rammearkitektur er fuldt alignet med den fællesoffentlige, og at KL også løbende sørger for at ingen skal forholde sig til flere eller modsatrettede arkitekturkrav.

2.7. Dialog med KL's direktion

SAG-2019-05662 Vibeke Normann

Drøftelse

På It-Arkitekturrådets faste punkt 'Dialog med KL's direktion' fortalte Christian Harsløf, at KL er nået rimelig langt ift. planlægningen af Kommunernes Digitaliseringsprogram 2021-2025 og de 6 delprogrammer. Der udkommer en publikation med nærmere beskrivelser i december måned. Desuden vil temaerne i de enkelte delprogrammer bliver tilgængelige på KL's hjemmeside, når de er fastlagt. Endvidere fortalte Christian, at nogle af delprogrammerne vil bygge videre på arbejdet i den snart overståede digitaliseringsperiode. Endelig tilføjede Christian, at der vil være stor fokus på klimaområdet.

Christian orienterede rådet om det fællesoffentlige digitaliseringssamarbejde, som er ved at blive konkretiseret og som forløber i to spor; 1) i 2021 fortsætter arbejdet med den nuværende fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, hvor der er afsat 15 mio. kr. 2) Ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi, hvor drøftelserne er startet og arbejdet skrider planmæssigt frem.

2.8. Tema 'Evaluering ved overgang til ny strategiperiode' - Resultat af evaluering af rammearkitekturpuljen

SAG-2020-01980 Dan Bjørneboe

Indstilling

Projektet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- drøfter evalueringen
- anbefaler, at puljen ikke videreføres i dens nuværende form
- drøfter muligheder for at gøre læringskurven for arbejde med rammearkitekturen mindre stejl

Drøftelse

Ghita Thiesen orienterede rådet om evalueringen af rammearkitekturpuljen, hvor resultatet har vist engagement og opbakning til rammearkitekturen, samt at der er behov for tydeligere kommunikation om, hvad rammearkitekturen er, og hvordan den kan anvendes.

Yderligere fortalte Ghita, at resultatet peger på, at læringskurven forbundet med at bruge rammearkitekturen i praksis er stejl, da den indledende læring er svær. Men dialogen med projekterne har bevirket, at de involverede har oplevet deltagelsen i projekter støttet af rammearkitekturpuljen som værdifuld. Ghita orienterede om, at ikke alle puljemidlerne blev brugt, og at puljen i den nuværende form ikke videreføres i det nye program. Den kan dog tænkes anvendt i en ny form, hvis det f.eks. konstateres, at kommuner med fordel kan udvikle nye produkter i rammearkitekturen.

Rådet tog orienteringen til efterretning med en kommentar om, at et succesfuldt projekt, som er støttet af puljen, er OS2 rollekatalog, som bruges af mange kommuner. Ghita medgav, at puljen har tilført værdi, og at f.eks. rollekataloget faktisk godt kunne være en kandidat til nyt indhold til rammearkitekturen og fremhævede i øvrigt, at medfinansieringen været med til at løfte løsningerne og synliggøre rammearkitekturens værdi over for ledelsen i de medvirkende kommuner. Rådet supplerede med at fremhæve puljen som et middel til at blåstemple projekterne. Rådet bakkede op om at gå videre med at optage rollekataloget som en del af rammearkitekturen via den eksisterende governanceproces, og at fastholde at den vedligeholdes af

OS2. Endelig anbefalede rådet, at KL øger kendskabet til, hvordan kommunerne kan melde kandidater ind til rammearkitekturen.

2.9. Tema: Evaluering ved overgang til ny strategiperiode - Beretning om It-Arkitekturrådets virke i perioden 2016-2020

SAG-2020-04728 Vibeke Normann

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager beretningen til efterretning
- overvejer forslag til justering af rådets arbejdsform

Drøftelse

Vibeke Normann præsenterede resultatet af en undersøgelse af It-arkitekturrådets virke 2016-2020. Rådet har haft 142 sager på dagsordenen i løbet af perioden, og undersøgelsen har undersøgt rådets virke ved at spørge de sagsansvarlige, som har haft sager i rådet om deres udbytte af drøftelsen med rådet, og om projektet har fulgt rådets tilbagemeldinger. Vibeke fortalte, at undersøgelsen viste, at der generelt er høj tilfredshed med rådet, og at drøftelserne med rådet har været værdifulde. Vibeke fremhævede nogle forslag, de sagsansvarlige foreslog til forbedringer, bl.a. mere tid til drøftelserne og mere inddragelse af de kommunale fagfolk i kommunen inden mødet, for at rådet kan bidrage med endnu bedre kvalificering og input.

Rådet var positivt stemt over for resultatet af evalueringen og roste sekretariatet for det rigtige gode arbejde i løbet af de fem år. Rådets medlemmer fremhævede, at rådet er et vigtigt forum at deltage i og ser det gerne prioriteret. Desuden ser rådet det som positivt, at der er mulighed for gæstedeltagelse og lagde vægt på, at organisationen i kommunerne også bliver orienteret om sagerne, og at der bliver etableret en proces for at få sagerne forbi fagfolk inden mødet.

2.10. Samtykke: Økosystem og Proof of Concept

SAG-2019-02290 Anne Kathrine Fjord Marschall/Tom Bøgeskov/Torben Mathisen

Indstilling

Center for Digitalisering og Teknologi indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager processen til efterretning
- drøfter oplægget til mulige Proof of Concepts
- drøfter oplægget til det samlede økosystem for samtykke

Drøftelse

Anne Kathrine Fjord Marschall gav en kort introduktion til præsentationen om samtykkekomponenten. Anne Kathrine fortalte, at projektet gerne ser, at drøftelsen handler om økosystemet og om at få samtykke i drift.

Tom Bøgeskov præsenterede kort forretningskravene til samtykke og orienterede rådet om tidsplanen for den videre proces. Ifølge planen er det i Q1 2022, at den basale samtykkefunktionalitet i regi af NemLog-in som fælles infrastruktur og udveksling, etableres. Desuden orienterede Tom rådet om, at man i fællesoffentligt regi ville nå en fælles rammeforståelse for 3 delelementer: Minimum Viable Product, Minimum Viable Experiment og Proof of Concept, og hvordan de påvirker den fællesoffentlige infrastruktur. Tom præsenterede desuden arkitekturen for samtykkekomponenten i en kommunal kontekst, infrastrukturkomponenterne og en logisk model herfor. Tom sluttede sit oplæg med at opremse de temaer, som projektet gerne ville drøfte med rådets medlemmer: 1) føderationsmodel vs. centralt lager, 2) fælles design for udstilling af borgernes samtykker og 3) kommunale POC.

Rådet tog tidsplanen og processen for samtykkeprojektet til efterretning. Rådet anbefalede en fødereret model, hvor samtykker ligger decentralt. Desuden mente rådet, at man skal starte med en smal løsning, hvor man starter med en minimumsmodel, og fokus skal være på sikker drift. Sikker drift bør analyseres nøje, da en samtykkekomponent er en kritisk del af en fremtidig infrastruktur. Den må forventes at være mindst lige så kritisk som NemID. Tillige mente rådet, at kommunale POC er vigtige, da afprøvning af samtykkekomponenten og det tekniske set-up vil give et indblik i, hvilke værdier det skaber, og hvilke udfordringer, der opstår. En samtykkekomponent som en kritisk del af infrastrukturen må forventes at medføre mange integrationer på sigt. Derfor bør der være ekstra opmærksomhed på udfordringer knyttet til antal og kompleksitet i integrationer mellem kommunernes mange systemer. Tom indskød, at projektet har brug for gode eksempler, hvor der kan blive etableret POC. Rådet supplerede med, at det var vigtigt ikke kun at fokusere på store forretningsområder, men også etablere POC i de små forretningsområder for at dække flere kommunale behov. Rådet tilføjede et ønske om at leverandører på sigt også kan koble sig på løsningen, som kunne fungere som en mærkeordning for verificering.

Desuden mente rådet, at det er vigtigt, at løsningen giver borgere et samlet overblik over deres samtykker.

Rådet bad også projektet om et perspektiv på omkostningerne ved omstilling til den nye løsning.

Rådet sluttede med at bede projektet om at præsentere resultaterne fra de forskellige POC til næste It-Arkitekturrådsmøde. Tom mente, at de ikke ville være klar til marts, men projektet vil gerne præsentere resultaterne til mødet i maj 2021.

2.11. Fuldmagtsløsning til NemLog-In

SAG-2019-05662 Jakob Eiby

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- Giver input til validering af Proof of Concept's løsningskoncept, jf. bilag
- Drøfter de langsigtede behov for fuldmagtsløsningen

Drøftelse

Thomas Gundel præsenterede fuldmagtsløsningen til NemLog-in, som hidtil har haft en basal fuldmagtsløsning baseret på en model, hvor rettigheder til it-systemer delegeres. Thomas fortalte, at en række offentlige parter har udtrykt behov for videreudvikling og generalisering af den basale løsning. På den baggrund har Digitaliseringsstyrelsen udarbejdet et forslag til en mere avanceret løsning. I samarbejde med KL og KOMBIT er konceptet ved at blive afprøvet i løsningen Byg & Miljø. Thomas orienterede rådet om udfordringerne på fuldmagtsområdet, hvor fuldmagter ofte er dybt begravet i de enkelte fagløsninger, og der ikke findes et fælles udvekslingsformat. Thomas orienterede desuden om succeskriterierne, der er opsat for POC'en. Herefter viste Thomas, hvordan fuldmagten på nuværende tidspunkt ser ud i Byg & Miljø, og hvordan den generiske model tænkes at være. Den generiske model består af en standardiseret header og body, som indkapsler det variable og forretningsmæssige, og signaturen. Hertil viste Thomas et udkast til datamodellen og XML-baseret fuldmagt. Thomas fortalte desuden rådet om den rolle infrastrukturen ville få. Slutteligt fortalte Thomas rådet om gevinsterne ved løsningen, som kan realisere målet om tværgående udveksling og automatisering.

Rådet takkede for præsentationen og spurgte om projektet har undersøgt de situationer, hvor fuldmagter er mere følsomme og kræver en mere sikker adgang, og om der er mulighed for at koble KOMBITs adgangsstyring til løsningen, således at data kun tilgås af de rette. Thomas meddelte, at der

skal være adgangskontrol, og at projektet arbejder på flere mulige scenarier, blandt andet en tokenbaseret model, hvor man opmærker fuldmagterne.

Projektet arbejder dog stadig på konceptuelt niveau.

Rådet spurgte desuden om Udbetaling Danmark (UDK) har været inddraget i arbejdet med fuldmagtsløsningen. Thomas meddelte, at der er en dialog med UDK om at køre en POC med dem i starten af det nye år for at få en bredere validering af konceptet. Rådet spurgte herefter om tidshorizonten for projektet, og hvor langt NemLog-in er fra at understøtte fuldmagtskomponenten. Thomas svarede, at der er initiativer på vej, hvor man vil implementere samtykke, som har ligheder med fuldmagt, men projektet kan ikke komme nærmere en dato. Kerneelementerne skal først implementeres, og fokus er at komme i luften med NemLog-in og derefter udvikle de andre komponenter. Rådet ville derfor gerne høre, om der var mulighed for at udvikle funktionaliteten et andet sted, eller om det gav mest mening at få udviklet komponenten i forbindelse med NemLog-in. Thomas fortalte, at der vil være decentrale og flere forskellige realiseringer af fuldmagtsløsningen, men fokus er, at de bliver interoperable. På den kortere bane mente Thomas, at det er mest realistisk med et økosystem med forskellige realiseringer, derfor er der behov for projektets standardiseringsarbejde. Slutteligt bakkede rådet op om at lave flere POC'er.

2.12. Arkitekturrapport vedrørende Sygesikring

SAG-2020-04548 Vibeke Normann

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager arkitekturrapporten for Sygesikring, de indkomne høringssvar og projektets håndtering af de indkomne høringssvar til efterretning

Drøftelse

Thomas Rieneck fra KOMBIT orienterede rådet om de indkomne kommentarer til arkitekturrapporten for Sygesikring. Thomas fortalte, at Odense Kommune og Aalborg Kommune har haft kommentarer til rapporten, hvorefter han gennemgik kommentarerne.

Rådet tog orienteringen til efterretning, men mente, at det var svært at kommentere på tilbagemeldingen, og derfor skal projektet kontakte Odense Kommune og Aalborg Kommune for at viderebringe tilbagemeldingerne på deres kommentarer og indgå i dialog. Jakob Eiby tilføjede, at KL ser positivt på, at projektet for Sygesikring har udarbejdet arkitekturrapport i starten i projektet.

2.13. Afrapportering fra Arkitekturboards møder i oktober 2020

SAG-2019-05662 Vibeke Normann

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet:

- tager afrapporteringen til efterretning

Drøftelse

Vibeke orienterede rådet om, at der blev afholdt to møder i Arkitekturboard i oktober. På møderne blev følgende arkitekturprodukter godkendt:

Proces for anmeldelse til og optagelse i den fælleskommunale rammearkitektur af fælleskommunale klassifikationer

Skabelon til anmeldelse af klassifikation – beskrivelse og metadata

Klassifikationen 'KL Emnesystematik' (KLE)

Klassifikationen 'Fælles Faglige Begreber' (FFB)

'Referencearkitektur for Observation og Måling'

Rådet spurgte ind til, hvordan Arkitekturboardet involverer kompetencer fra fagområderne. Hertil svarede sekretariatet, at boardet primært bemannes af it-arkitekter, som bl.a. bliver rekrutteret via kommunernes it-arkitektturnetværk. It-arkitekterne inddrager, når det er relevant, fagmedarbejdere.

Lars Vraa supplerede med, at mange af de arkitekturprodukter, der bliver godkendt i boardet går på tværs af fagområder, og derfor er det netop it-arkitekter, der deltager i møderne. Ghita gjorde supplerende opmærksom på, at det er de generiske og konceptuelle rammer, som arkitekturboardet forholder sig til, mens indholdet typisk varierer og styres af den kommunale forretning. For eksempel forholder arkitekterne sig til klassifikation som en standard, men ikke til det semantiske indhold, som efterfølgende udgør indholdet, afhængigt af den specifikke kontekst på fagområdet.

3. Eventuelt

Bo Fristed viste en graf over Covid-19 pandemiens indvirkning på folks liv. Grafen viser, at EU-lande med en høj grad af digitalisering og høje digitale kompetencer har en lavere arbejdsløshed forårsaget af Covid-19 end lande som har en lavere grad af digitalisering. Danmark ligger godt placeret i grafen.